

II. správa SNB
analytický odbor

Čj.: CB-0077/264 /03-89

V Praze dne 22. 11. 1989

~~PŘÍSNĚ TAJNÉ~~

Výtisk č. : 157
Přílohy : 19/9

Denní situační zpráva č. 264 /89 ze dne 22. 11. 1989.

K bodu 2a) : 0

K bodu 2b) : 5/4

K bodu 3) : 0

K bodu 4) : 2/2

Náčelník II. správy SNB

plk. PhDr. Karel VYKYPĚL

Zničeno 1. 5. 6 271

originál okopírován 1 krát
provedl 9/11 dne 16/5/90

per VVP Příbram

Příloha č.:

k č.j.: CB-0077/264/03-89

Výtisk č.:

Počet listů:

K bodu 2 b/

Rozdělník - pouze sa. ministr vnitra a I. náměstek MV ČSSR

Dne 21. 11. 1989 došlo k plánovanému jednání pracovní skupiny "Občanského fóra" /dále jen OF/ v prostorách výstavní síně "Mánes" a následně v galerii "Mladých". Hlavními aktéry této skupiny v současné době jsou Václav HAVEL, Jan RUML ml., PALOUŠ st., PALOUŠ ml., ŠILHAN, LIS, SKALNÍK, BATTĚK, URBAN, MANDLER, NĚMCOVÁ, PETROVÁ, KANTŮREK, VONDRA.

Na tomto jednání byl přijat požadavek Prognostického ústavu ČSAV o začlenění do OF. Byl stanoven jeden zástupce. V průběhu dalšího jednání vystoupil ŠILHAN s informací o situaci v ÚV KSČ. Uvedl, že v ÚV se formuje opoziční klika proti současnému vedení a její pozice sílí. Případné návrhy této skupiny bude nutné brát v úvahu. Zatím on sám nemůže více sdělit. Dále uvedl, že je třeba si v současné době uvědomit tu skutečnost, že současné vedení KSČ se nesmí brát tak, aby byla vrhána špina na celou stranu. Komunistickou stranu nelze zavrhnout, neboť je nejvýznamnějším partnerem v současné době a je třeba s ní jednat. Bude nutné vyčkat vyjasnění situace v samotném ÚV KSČ. V této souvislosti zde padla i zmínka o možnosti návratu na politickou scénu bývalého předsedy vlády s. ŠTROUGALA. Rovněž bylo jednáno se s. BILÁKEM, který má vyhraněné názory na současné vedení strany a státu.

Poznatek byl získán dne 22. 11. 1989 Pramenem č. 1, je seriózní a lze jej využít pouze k informaci MV a I. NMV ČSSR.

~~.....~~
Výtisk č.: 1
Počet listů: 1

K bedu 2 b/
.....

Rozdělovník č. 1
.....

Dne 21. 11. 1989 v odpoledních hodinách byla bývalými členy sociální demokracie Břetislavem NEBÁLKEM, Slávou KABANEM a NOHEJLEM z Hradce Králové znovu obnovena Sociálně demokratická strana /SDS/ v ČSSR. V současné době je vytvořen přípravný výbor, který stanovil, že členem se nesmí stát nikdo z komunistů, ani bývalých sociálních demokratů, kteří později vstoupili do KSČ. Tímto rozhodnutím vyloučili ke vstupu do SDS Rudolfa BATTĚKA. Programově prohlášení znovuobnovené SDS v ČSSR podepsali shora jmenovaní a odeslali jej do zahraničních rozhlasových stanic. Dále by mělo být čteno na tribuně nakladatelství Melantrich v odpoledních hodinách dne 22. 11. 1989. Zakládající členové jsou přesvědčení, že současná situace bude postupně "doznívat", až nastane klid. V této době by měla nastoupit SDS s tím, že "zvedne" dělníky. Teprve pak půjde o rozhodující boj o moc. Jedině SDS je schopna postavit se do čela dělníků.

Dne 23. 11. 1989 odjíždí NEBÁLEK do maďarského Győru, kde uskuteční setkání s Přemyslem JANÝREM. Při této příležitosti bude dohodován další postup činnosti znovuobnovené SDS v ČSSR.

Dne 4.12.1989 ve 20.00 hodin v hotelu OSTAŠ na Žižkově organizuje přípravný výbor SDS besedu s dr. Alfrédem GUSENBAUEREM, členem předsednictva SPÖ, o základních dokumentech 18. kongresu socialistické internacionály a o výsledcích sjezdu SPÖ.

Zpráva byla získána Pramenem č. 1 dne 22.11.1989 a lze ji považovat za hodnověrnou. Lze ji využít v informačním toku PHV.

12.02.86

Příloha č.: 3 k č.j.: CB-0077/264/03-89

██████████
Výtisk č.: 1
Počet listů: 1

K bodu 2 by

Rozdělovník č. 1

Dne 21. 11. 1989 v době od 20.00 - 21.00 hodin proběhla v tiskovém centru OF v galerii "Mladých" tisková konference pro zahraniční novináře. Za předsednický stůl zasedli HAVEL, MALÝ, PALOUŠ st., SKALNÍK, Dr. SVOBODA, Petr ČEPEK, Dana NĚNCOVÁ, Alexandr VONDRA, akademik KOTĚTOV a dva zástupci vysokoškolských studentů. V průběhu konference byl zveřejněn dopis určený prezidentu BUSHOVI a generálnímu tajemníkovi KSSS GORDAČOVVI, kde jsou obsažena žádání, aby při plánovaném vzájemném setkání projednali současnou situaci v ČSSR s konečným přehodnocením intervence spojeneckých vojsk v roce 1968 a vyřešení současné situace v ČSSR podle vůle lidu, což přispěje k jejímu oboustranným snahám o vytvoření Evropského domu. K tomuto dopisu se připojilo i všech 40 přítomných zahraničních novinářů.

Pracovní skupina OF se dohodla, že z jejich jednání nebudou předávány žádné informace zahraničním novinářům, diplomatickým pracovníkům a dalším osobám jiným způsobem, než formou tiskové konference, neboť chtějí zachovat ryze vnitrostátní charakter.

Dále bylo dohodnuto, že nebudou nadále prezentovány a vyzdvihovány jednotlivé nezávislé iniciativy, ale pouze jednotné OF.

Poznámky byly získány dne 22. 11. 1989 Prášením č. 1, jsou seriózní a lze je využít v informačním toku FNV.

Výtisk č.:
Počet listů:

K bodu 2 b/

Průběh zasedání č. 1

Ve dnech 30.10. - 3.11.1989 se uskutečnilo v Ridgewoodu, stát New Jersey, USA, zasedání výkonného výboru, tzv. Prezidia Křesťanské mírové konference /KMK/.

Průběh zasedání výrazně ovlivnil hlavní projev prezidenta KMK biskupa maďarské reformované církve ThDr. TÓTHA. Jmenovaný sice pozitivně zhodnotil současnou úroveň mezinárodně politické situace, probíhající dialog mezi Východem a Západem, zejména mezi SSSR a USA, avšak na druhé straně se kriticky vyjádřil k obsahové orientaci, struktuře a formám činnosti KMK. Zdůraznil, že v rámci "nového myšlení" je nutno podrobit hloubkové analýze aktivity KMK v její dosavadní třicetileté historii a provést "perestrojku" v jejích řadách, především ve vedení. Za problematiku označil dříve přijatá stanoviska KMK ke vstupu vojsk ze Spojené království do Československa v roce 1968, k situaci ve Vietnamu, Kambodži a vstupu vojsk SSSR do Afganistanu v roce 1979. Připomenul, že Národní shromáždění Maďarské republiky vyjádřilo omluvu čs. lidu za účast svých vojsk při akci Varšavské smlouvy v roce 1968. Na základě této analýzy navrhl TÓTH vytvořit komisi, která by provedla přehodnocení činnosti KMK a stanovila orientaci na další období. TÓTH rovněž kriticky vystoupil k socialistickému profilu KMK, navrhl provedení její odideologizace a zabezpečení její nezávislosti na zahraniční a vnitřní politice socialistických zemí.

Na vystoupení prezidenta KMK TÓTHA kriticky reagovali generální tajemník KMK ThDr. MIŘEJOVSKÝ, předseda Výboru pro pokračování v práci KMK kyjevský metropolita FILARET, viceprezidenti KMK metropolita GREGORIOS z Indie a kanovník WRIGHT z Velké

Británie. Jmenování zdůraznili, že rozhodnutí a prohlášení KMK vždy vycházela z analýzy mezinárodně politické situace, vyjadřovala podporu politickému řešení regionálních konfliktů, stála na straně národně osvobozené hnutí, síl míru, pokroku a sociální spravedlnosti. Za vydaná prohlášení a vykonané aktivity se nemusí KMK stydět, naopak je nutno dosáhnout kontinuity činnosti, navázat na dosažené výsledky a vypracovat výraznou akční linii budoucí práce hnutí.

Návrhy TĚTNA podpořili představitelé skupin KMK v USA, viceprezidentka Alice WINER z křesťanského sdružení pro styky s východní Evropou /CAREE USA/ a zástupce KMK při OSN dr. Philip OKE, tajemník regionálního výboru KMK Severní Ameriky.

Vytvoření navržené komise pro analýzu dosavadní činnosti a stanovení další orientace hnutí bylo těsnou většinou hlasů přijato. Po dlouhotrvající diskusi byli do komise zvoleni aktivisté KMK, většinou členové Prezidia nebo Pracovního výboru KMK. Rovněž bylo dohodnuto, že cílem práce komise bude zhodnocení činnosti KMK od jejího založení a příprava doporučení pro budoucí program hnutí. Zasedání komise se uskuteční ve dnech 23. - 24. března 1990 v Praze.

Dne 2.11.1989 přijal delegaci představitelů KMK v sídle OSN v New Yorku generální tajemník OSN Perez de CUELLAR, Delegace mu přednesla návrh na vytvoření výboru nevládních organizací OSN, který by dohlížel na odzbrojovací proces na základě smluv mezi SSSR a USA, Varšavskou smlouvou a paktem NATO v zastoupení světové veřejnosti. Generální tajemník OSN tento návrh přivítal a vyjádřil mu osobní podporu. KMK návrh rozpracuje a předloží jej na zasedání komise pro odzbrojení OSN a Prezidiu CONSO OSN.

Závěrečných akcí zasedání Prezidia KMK se zúčastnili zástupci státu New Jersey, mimo jiné Kongresu USA demokrat TORIGELLI. Jmenovaný ocenil dlouholetou činnost KMK, její přínos ke snižování napětí a zlepšování vztahů mezi Východem

a Západem, podíl KMK na současném odzbrojovacím procesu a řešení regionálních konfliktů. Rovněž prohlásil, že KMK může počítat s "modlitbami i dary amerických křesťanů". Představitelé státu New Jersey místního okresu Bergen County předali KMK plakety, kterými vyjádřili ocenění a podporu mírové, sociální a politické angažovanosti KMK.

Poznatek byl získán Pramenem č. 1 ve dnech 20.10.1989 - 3.11.1989, je hodnocen jako seriózně přenesený a lze jej využít v informačním toku FMV.

Situaci v KMK je věnována stálá pozornost.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 17 ods. 3 zák. 312/2000 Sb.

Příloha č.: ✓ k č.j.: CB-0077/264/03-89

██████████
Výtisk č.:
Počet listů: /

K bodu 4

Rozdělovník č. 1

Mladší lidé zaměstnaní na PZO Strojimport odsuzují údajný brutální zákrok bezpečnostních jednotek proti studentům vysokých škol dne 17.11.1989. Jejich postoj vyplývá ze skutečnosti, že nikdo z oficiálních stranických a státních představitelů nevystoupil a neuvedl vše na správnou míru. Většina mladých věřila, že přestavba přinese zlepšení na všech úsecích. Jsou však zklamáni a přestali proklamovaným heslům o přestavbě věřit. Otevřeně hovoří, že ti lidé, kteří tam "sedi" již 20 a více let a dovedli do tohoto stavu, tak neskytají žádné záruky, že to myslí s přestavbou vážně. Hrozí nebezpečí, že strana strati podporu většiny obyvatel, kterou doposud měla.

Poznatek byl získán Pramenem č. 1 dne 21.11.1989, je hodnocen jako seriózní a lze jej využít v informačním toku FIV.

Situaci je věnována nadále pozornost.

A2 6. odbor

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) č. 17.0088/1989

Příloha č.: 6 k č.j.: CB-00771/264/03-89

██████████
Výtisk č.: /
Počet listů: /

K bedu 4
.....

Rozdělovník č. 1
.....

Před 14 hodinou dne 21.11.1989 navštívili čtyři studenti VŠZ v Praze Ústav jaderného výzkumu v Řeži u Prahy. Po uvedení do zasedací místnosti ÚJV, kde probíhala schůze SSM, studenti využili probíhající schůze a vystoupili s provoláním MV SSM o Vysokoškolské rady k událostem ze 17.11.1989. V další části četli prohlášení vyzývající pracovníky ÚJV k podpoře požadavku na odsezení neadekvátního zásahu peňňkových jednotek proti demonstujícími studentům a dalších požadavků směřujících proti současnému stranickému a státnímu vedení.

Reakce svazáků ÚJV na výzvy byla nejednotná. O návštěvě studentů byl informován i ředitel ÚJV, který rozhodl okamžitě studenty vykázat z objektu ÚJV. Sám na odchod studentů dohlédl.

Poznatek byl získán řízením č. 1 dne 21.11.1989 je hodnocen jako seriózní a lze jej využít v informačním toku FMV.

AZ 483/5

Příloha č.: ⁴ k č.j.: CB-0077/269/03-89

Výtisk č.: 1

Pečetí listů: 1

K bodu 2 b/

Rozdělovník č. 1

Dne 20. 11. 1989 svolala v ranních hodinách na VŠE v Praze rada mladých pedagogů schůzi ZO ROK, kterou vedl student VIDIM. Na uvedené schůzi nejaktivněji vystupovali tito pedagogičtí pracovníci: ŠEVČÍK, Ústav marxismu-leninismu při VŠE, GRINER, ŠMÍRA - Katedra zahraničního obchodu, BOHÁČEK, Katedra vnitřního obchodu a GREGUŠ, umělecký vedoucí školního souboru Víta Nejedlého. Jedná se o pedagoga, který podepsal "Několik vět".

Hlavním cílem schůze bylo odsouzení zákroku Bezpečnosti proti studentům dne 17. 11. 1989 a připojení se studentů a pedagogických pracovníků ke stávce pražských vysokoškoláků. Poté vznikl stávkový výbor v počtu asi 30 studentů. Za každou fakultu jsou ve výboru zástupci a to v počtu 5.

Dle stávkového výboru stávka bude probíhat pouze na škole a studenti VŠE se nebudou účastnit demonstrací ve středě Prahy. Studenti ani stávkový výbor zatím nepodal stanovisko ke generální stávce.

Poznatek byl získán 22. 11. 1989 Pramenem č. 1 a lze ho považovat za hodnověrný.